

Nawigator Księgowych

ISSN 3072-1113

› aktualności › podatki › księgi i ewidencje › zus › pracownicy
› działalność gospodarcza › kontakty z urzędem › biuro rachunkowe

Temat miesiąca

Jak liczyć poziom zatrudnienia w spółce na estońskim CIT

Jednym z warunków opodatkowania ryczałtem jest osiągnięcie przez spółkę wymaganego poziomu zatrudnienia etatowych pracowników. Mogłoby się wydawać, że jego weryfikacja sprowadza się do wykonania prostego działania matematycznego. Nic bardziej mylnego.

czlonkowie.skwp.pl

Agnieszka Sienkiewicz

Okiem eksperta

Wiedza
współpraca
wsparcie
od 1907 r.

Za błędy ZUS płacą księgowi

Zawód księgowego to dziś nie tylko liczby i deklaracje. To praca oparta na zaufaniu, wymagająca perfekcyjnej znajomości przepisów, umiejętności analitycznych i nieustannej gotowości do adaptacji w zmieniającym się otoczeniu prawnym. Każdego dnia biura rachunkowe obsługują setki tysięcy przedsiębiorców, przejmując na siebie obowiązki, które decydują o bezpieczeństwie finansowym firmy.

Współpraca z ZUS to dla księgowych codzienność. Szkopuł w tym, że coraz częściej staje się dla biur rachunkowych polem minowym. Pracownicy ZUS tłumaczą, że „nic nie mogą zrobić”, bo postępowanie wszczęto z automatu, odsetki naliczono z automatu i system działa niezależnie. Nawet gdy księgowy w dobrej wierze natychmiast podejmuje interwencję i próbuje wyjaśnić sprawę, niejednokrotnie okazuje się, że korekta jest niemożliwa, a konsekwencje spadają na przedsiębiorcę i biuro rachunkowe.

Niestety, w wielu przypadkach nieścisłości pojawiają się po stronie ZUS:

- system nie zaciąga danych,
- urzędnicy udzielają sprzecznych informacji,
- sprawy przeciągają się miesiącami, a próby wyjaśnienia kończą się słynnym stwierdzeniem: „To zrobił automat”, lub udzieleniem przez pracownika ZUS błędnej informacji.

Skutki? Narastające odsetki, utrata płynności finansowej przez klienta, a przez biuro rachunkowe wizerunku – pretensje są bowiem zwykle kierowane do księgowego.

Problemem są też nieustanne zmiany przepisów. Każda modyfikacja prawa wymaga od biur rachunkowych natychmiastowej adaptacji systemów księgowych. Tymczasem aktualizacje oprogramowania też mogą generować błędy – zdarza się, że dane nie zostają prawidłowo zaciągnięte. I znów – choć to błąd technologiczny lub systemowy – odpowiedzialność ponosi księgowy.

Księgowy jest doradcą, partnerem biznesowym, osobą, której przedsiębiorcy powierzają najwrażliwsze informacje. To zawód wymagający najwyższej staranności, a jednocześnie w polskich realiach – zawód bez adekwatnych mechanizmów ochrony.

W innych państwach Europy funkcjonują rozwiązania ograniczające odpowiedzialność księgowych za błędy wynikające z działań organów publicznych lub systemów informatycznych, na które nie mają oni wpływu. W Polsce takiej ochrony brak.

Czy obecny model odpowiedzialności jest fair? Czy można wymagać od księgowych perfekcji w sytuacji, gdy system publiczny działa z błędami, a komunikacja z urzędem bywa utrudniona?

To pytania, na które środowisko księgowych, przedsiębiorcy i ustawodawca muszą znaleźć odpowiedź. Jedno jest pewne: jeśli nie zostaną wprowadzone zmiany, konsekwencje będą ponosić ci, którzy i tak dźwigają na barkach ciężar całej gospodarki.

Agnieszka Sienkiewicz

dplomowana księgowa,

ekspertka Oddziału Okręgowego SKwP w Poznaniu

Spis treści

• Okiem eksperta	
Za błędy ZUS płacą księgowi	1
• Aktualności	
Wyższy limit zwolnienia podmiotowego z VAT	5
CIT-15J wystarczy złożyć raz i aktualizować, gdy nastąpiły zmiany	6
Raportowanie informacji o zrównoważonym rozwoju	
– kolejne etapy później o 2 lata	8
Deregulacja – deklaracje w trakcie i po kontroli celno-skarbowej	10
Podwyższenie kapitału zakładowego bez PCC	
– obowiązek raportowania MDR	12
Wydatki pracodawcy na elektryczne auta pracowników	
poza limitem kosztów	14
Rekompensata za mrożenie cen prądu – budżet traci dwa razy?	17
Strategia podatkowa – obowiązek sprawozdawczy odchodzi do lamusa	19
• Temat miesiąca	
Jak liczyć poziom zatrudnienia w spółce na estońskim CIT	22
• Podatki	
Amortyzacja zegarków inteligentnych – jaka stawka	28
Skutki w VAT przedwczesnego fakturowania	30
• ZUS przedsiębiorcy	
Małoletni przedsiębiorca nie płaci składek ZUS	32
• Pracownicy	
Przeniesienie urlopu z jednej umowy na drugą	35
• Kontakty z urzędem	
Korekta archiwalnych dokumentów rozliczeniowych w ZUS	37
Nawet nieostateczna decyzja jest przeszkodą w stwierdzeniu	
braku zaległości podatkowej	39
• SKWP – miejsce, które łączy	
Aktualności	40
Zaproszenia	44
Księgowi z pasją	47

Wydawca:

Stowarzyszenie
Księgowych w Polsce
Zarząd Główny w Warszawie

Adres Wydawcy i Redakcji:

ul. Górnośląska 5,
00-443 Warszawa
tel. (22) 583 49 30

Redaktor naczelną:

Anna Koleśnik

Druk:

Mazowieckie
Centrum Poligrafii

Stosowane skróty

- CEIDG** – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
- dyrektywa 112** – dyrektywa 2006/112/WE Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej
- EOG** – Europejski Obszar Gospodarczy
- FGŚP** – Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
- FP** – Fundusz Pracy
- FS** – Fundusz Solidarnościowy
- Kc** – Kodeks cywilny
- KIS** – Krajowa Informacja Skarbowa
- Kks** – Kodeks karny skarbowy
- Ksh** – Kodeks spółek handlowych
- Kp** – Kodeks pracy
- KRS** – Krajowy Rejestr Sądowy
- MF** – Minister Finansów
- MPiPS** – Minister Pracy i Polityki Społecznej
- MRiPS** – Minister Rodziny i Polityki Społecznej
- MRPiPS** – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- NSA** – Naczelny Sąd Administracyjny
- Op** – Ordynacja podatkowa
- pkpir** – podatkowa księga przychodów i rozchodów
- RM** – Rada Ministrów
- rozporządzenie składkowe** – rozporządzenie MPiPS w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe
- SN** – Sąd Najwyższy
- TK** – Trybunał Konstytucyjny
- uor** – ustawa o rachunkowości
- updof** – ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych
- updop** – ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych
- upol** – ustawa o podatkach i opłatach lokalnych
- US** – urząd skarbowy
- ustawa akcyzowa** – ustawa o podatku akcyzowym
- ustawa emerytalna** – ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
- ustawa o PCC** – ustawa o podatku od czynności cywilnoprawnych
- ustawa o VAT** – ustawa o podatku od towarów i usług
- ustawa o zfsś** – ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych
- ustawa zasiłkowa** – ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa
- ustawa zdrowotna** – ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- usus** – ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych
- uzpd** – ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne
- WDT** – wewnątrzspółnotowa dostawa towarów
- WSA** – wojewódzki sąd administracyjny
- zfsś** – zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Aktualności

Wyższy limit zwolnienia podmiotowego z VAT

Z 200 tys. do 240 tys. zł wzrośnie wartość sprzedaży uprawniająca podatnika – krajowego i zagranicznego (z kraju UE) działającego na terenie Polski – do nierozliczania VAT w 2026 r.

Nowy limit wprowadza ustawa z 24.06.2025 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (DzU poz. 896). W przypadku podatników rozpoczynających działalność gospodarczą w trakcie roku, jest on nadal liczony w proporcji do okresu jej wykonywania.

Zwolnienie podmiotowe dotyczące podatników z siedzibą działalności gospodarczej na terytorium Polski jest uregulowane w art. 113 ustawy o VAT. Limit sprzedaży, którego nieprzekroczenie uprawnia do zwolnienia, określa ust. 1 tego artykułu. Od 2026 r. będzie to 240 tys. zł. Jednak u podatników kontynuujących działalność liczy się sprzedaż z roku poprzedniego. Dlatego ustawodawca wprowadził przepisy przejściowe, zgodnie z którymi ze zwolnienia w 2026 r. mogą też korzystać podatnicy, u których wartość sprzedaży w 2025 r. była wyższa niż 200 tys. i nie przekroczyła 240 tys. zł (w przypadku podatników, którzy rozpoczęli działalność w 2025 r. – w proporcji do okresu prowadzonej działalności).

Z ustawy nowelizującej wynika też, że powyższe stosuje się odpowiednio do podatników z siedzibą działalności gospodarczej w innym państwie UE (o których mowa w art. 113a ustawy o VAT). Oni również skorzystają zatem z nowego limitu i w 2026 r. nie staną się czynnymi podatnikami, jeśli wartość ich sprzedaży – na terytorium Polski – w 2025 r. nie przekroczy 240 tys. zł (ew. w proporcji do okresu wykonywania działalności).

Należy pamiętać, że zwolnienie podmiotowe nie obejmuje podatników sprzedających towary/świadczących usługi wymienione w art. 113 ust. 13 ustawy o VAT.

Krzysztof Hałub

CIT-15J wystarczy złożyć raz i aktualizować, gdy nastąpiły zmiany

Od 1.01.2026 r. spółki jawne, których wspólnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne, chcące uniknąć opodatkowania CIT nie będą już mieć obowiązku przesyłania corocznej informacji o podatnikach, jeśli nie zaszły zmiany w ich składzie.

Ustawa z 25.06.2025 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (DzU poz. 1022) nowelizuje przepisy updop dotyczące składania przez spółki jawne, których wspólnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne (a więc takie, których wspólnikami są również lub wyłącznie np. osoby prawne czy spółki osobowe), informacji o podatnikach CIT oraz o podatnikach PIT, posiadających pośrednio lub bezpośrednio prawo do udziału w zysku (formularz CIT-15J). Jest ona składana, aby nie doszło do zmiany zasad opodatkowania dochodów spółki i nie stała się ona podatnikiem CIT.

Jak jest teraz

Obecne przepisy (art. 1 ust. 3 pkt 1a updop) przewidują, że informację trzeba składać do naczelnika US właściwego ze względu na siedzibę spółki jawnej oraz naczelnika US właściwego dla każdego podatnika osiągającego dochody z takiej spółki:

- przed rozpoczęciem roku obrotowego,
- **w ciągu 14 dni** od dnia rejestracji – w przypadku spółki nowo powstałej (także na skutek przekształcenia).

W razie zaistnienia zmian w składzie podatników konieczna jest ponadto aktualizacja CIT-15J – **w ciągu 14 dni** (składa się ją także, gdy spółka nie składała wcześniej tej informacji, bo była utworzona wyłącznie przez osoby fizyczne – art. 1 ust. 4a updof).

Organy podatkowe stały dotąd na stanowisku, że informacja CIT-15J powinna być złożona przed rozpoczęciem każdego kolejnego roku obrotowego, nawet jeśli nie zaszły żadne zmiany w gronie podatników albo jeśli zaszły i znalazły odzwierciedlenie w złożonej przez spółkę aktualizacji informacji (por.

np. **interpretacja KIS z 13.06.2024 r., 0114-KDIP2-1.4010.246.2024.1.KS**). W przeciwnym razie spółka jawna traci status podmiotu neutralnego podatkowo i staje się podatnikiem CIT (jej wspólnicy tracą status podatników w związku z dochodem osiąganym z działalności spółki). Podatnicy to kwestionowali, a sądy administracyjne (WSA) wydawały różne rozstrzygnięcia.

Co się zmieni

Nowelizacja, która wejdzie życie **1.01.2026 r.**, przewiduje brak obowiązku składania informacji CIT-15J przed rozpoczęciem roku obrotowego, jeśli nie nastąpiły zmiany w składzie podatników. Nowo dodany ust. 3a w art. 1 stanowi, że *na potrzeby stosowania ust. 3 pkt 1a lit. a przyjmuje się, że spółka jawna złożyła informację określoną w tym przepisie, jeżeli uprzednio złożona informacja pozostaje aktualna.*

Ustawodawca uznał, że coroczne składanie takiej informacji jest nadmierowe, a skutek pominięcia tego obowiązku zbyt surowy. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy nowelizującej, został on ograniczony jedynie do dwóch sytuacji:

- zawiązania spółki (od podstaw lub na skutek przekształcenia),
- zmiany w składzie wspólników, na skutek której prawa takie obejmie określona jednostka organizacyjna.

W pierwszym przypadku informację trzeba będzie złożyć jak dotychczas – **w ciągu 14 dni** od dnia rejestracji spółki, w drugim aktualizację – **w ciągu 14 dni od zaistnienia ww. zmiany.**

Będą nowe wątpliwości?

Co prawda w uzasadnieniu nie wskazano na sytuację, w której zaszły inne zmiany w składzie podatników (np. ze spółki odszedł jeden ze wspólników, doszedł nowy będący osobą fizyczną), zmieniły się dane adresowe dotychczasowych wspólników bądź wielkość ich praw do udziału w zysku spółki, jednak w każdym takim przypadku poprzednio złożona informacja staje się w tym zakresie nieaktualna.

Skoro art. 1 ust. 3 pkt 1a lit. b nakłada konieczność aktualizacji informacji w ciągu 14 dni (w celu uniknięcia nabycia statusu podatnika CIT) wyłącz-

nie w razie zaistnienia zmian w składzie podatników, można z tego wyciągnąć wnioski, że w pozostałych przypadkach (gdy nie dochodzi do zmian w składzie podatników) aktualizacja powinna zostać złożona przed początkiem nowego roku obrotowego. Jeśli bowiem zmienią się jakiegokolwiek dane wykazane w poprzednio złożonej informacji (wymagane w art. 1 ust. 4 updop), nie może być ona uznana za aktualną, a tym samym nie zostanie spełniona przesłanka z nowo dodanego ust. 3a w art. 1, pozwalająca na nieskładanie CIT-15J przed rozpoczęciem (kolejnego) roku obrotowego. Choć z uzasadnienia nie wynika, by taka była intencja ustawodawcy, istnieje ryzyko, że nowe przepisy zostaną w ten sposób odczytane przez organy podatkowe, co doprowadzi do kolejnych sporów z podatnikami.

Anna Koleśnik, doradca podatkowy

Więcej nt. problemów podatkowych spółek jawnych piszemy w artykule *Czy spółka jawna może przestać być podatnikiem CIT, „Rachunkowość” 2025, nr 7.*

Raportowanie informacji o zrównoważonym rozwoju – kolejne etapy później o 2 lata

Jednostki, które od tego roku obrotowego (2025) bądź od roku następnego (2026) były zobowiązane do sporządzania sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, skorzystają z odroczenia ww. obowiązku o 2 lata.

Tak wynika z ustawy z 9.07.2025 r. zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (DzU poz. 1020).

Obowiązki dotyczące raportowania zrównoważonego rozwoju zostały nałożone nowelizacją uor z 6.12.2024 r. (DzU poz. 1863), wdrażającą unijne regulacje w tym zakresie. Ich wprowadzanie rozłożono na 3 etapy. Pierwsze takie raporty – za rok obrotowy rozpoczynający się w 2024 r. – zostały sporządzone w 2025 r. przez największe jednostki zainteresowania publicznego (zatrudniające ponad 500 pracowników, o sumie aktywów bilansu 110 mln zł lub przy-

chodach netto ze sprzedaży 220 mln zł) podlegające wcześniej obowiązkowi sporządzania sprawozdania niefinansowego (oświadczenia na temat informacji niefinansowych).

W kolejnych latach obowiązek ten miał objąć jednostki:

- duże – przekraczające 2 z 3 parametrów wielkościowych dotyczących zatrudnienia (250 osób), sumy aktywów bilansu (110 mln zł) lub wysokości przychodów (220 mln zł), a także duże grupy kapitałowe – od roku obrotowego rozpoczynającego się w 2025 r. (II etap),
- małe i średnie będące emitentami papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych EOG – od roku obrotowego rozpoczynającego się w 2026 r. (III etap).

Nowelizacja odracza obowiązek raportowania informacji o zrównoważonym rozwoju przez te jednostki o 2 lata. Będą one zatem po raz pierwszy sporządzać takie raporty za rok obrotowy rozpoczynający się odpowiednio w **2027 r.** (II etap) i w **2028 r.** (III etap).

Nowelizacja uchyliła także przepis (art. 14 ust. 6) stanowiący, że jednostki z III etapu (małe i średnie, zobowiązane do raportowania za rok podatkowy rozpoczynający się po 31.12.2025 r.) mogą nie sporządzać sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju za lata obrotowe rozpoczynające się przed 1.01.2028 r., przedstawiając w takim przypadku w sprawozdaniu z działalności powody niesporządzenia tej sprawozdawczości.

Szerzej nt. obowiązku raportowania zrównoważonego rozwoju i jednostek nim objętych na poszczególnych etapach pisaliśmy w „Rachunkowości” 2025, nr 2.

Krzysztof Hałub

Deregulacja – deklaracje w trakcie i po kontroli celno-skarbowej

Od 1.10.2025 r. kontrolowani przez urzędy celno-skarbowe zyskają pewność, że po wszczęciu i zakończeniu kontroli mogą skutecznie złożyć deklarację (której wcześniej nie złożyli). Będą mieć też prawo do złożenia deklaracji lub jej korekty uwzględniającej tylko część nieprawidłowości wykazanych w wyniku kontroli.

Zmiany te, w ramach deregulacji, wprowadzono ustawą z 24.06.2025 r. o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy o podatku od towarów i usług (DzU poz. 894).

Złożenie pierwszej deklaracji podczas i po kontroli

Obecnie przepisy ustawy z 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (tekst jedn. DzU z 2023 r. poz. 615, dalej ustawa o KAS) upoważniają kontrolowanych do złożenia prawnie skutecznej korekty deklaracji w terminie **14 dni** od dnia doręczenia:

- upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej oraz
- wyniku kontroli.

Powstały wątpliwości, czy w tym terminie jest też możliwe złożenie deklaracji, gdy ta nie została wcześniej złożona (skoro korekta deklaracji sprowadza się do weryfikacji już złożonej deklaracji). Ustawodawca postanowił rozwiązać te wątpliwości, stanowiąc o tym wyraźnie w art. 62 ust. 4–4c, art. 82 ust. 2 pkt 6 i ust. 3 oraz w art. 83 ust. 1, 2 i 3a ustawy o KAS.

Konsekwencją tego jest też zmiana art. 112b ust. 2a ustawy VAT. Dodano, że łagodniejszą sankcją – w wysokości do 15% kwoty zaniżenia zobowiązania podatkowego lub zawyżenia zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego bądź różnicy podatku do obniżenia podatku należnego za następne okresy rozliczeniowe – ustala się również w przypadku złożenia deklaracji zgodnie z art. 62 ust. 4 ustawy o KAS (tj. w terminie 14 dni od doręczenia upoważnienia do przeprowadzenia kontroli).

Częściowe uwzględnienie nieprawidłowości

Obecnie po zakończeniu kontroli celno-skarbowej można skutecznie złożyć tylko taką korektę deklaracji, która uwzględnia całość nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli. Zmiany wprowadzone w art. 82 ust. 2 pkt 6

i ust. 3 ustawy o KAS pozwolą od 1.10.2025 r. na składanie deklaracji lub korekty deklaracji, które uwzględniają tylko część takich nieprawidłowości.

Regulacje przejściowe

Do kontroli celno-skarbowych **wszczętych i niezakończonych przed 1.10.2025 r.**, w których nie upłynął termin 14 dni od dnia doręczenia upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej, stosuje się art. 62 ust. 4–4c ustawy o KAS oraz art. 112b ust. 2a ustawy VAT w brzmieniu dotychczasowym.

Deklarację będzie zatem można złożyć tylko w trakcie tych kontroli celno-skarbowych, w przypadku których **upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręczono po 31.09.2025 r.**

Podobnie, do kontroli celno-skarbowych, w których **przed 1.10.2025. r. doręczono wynik kontroli**, stosuje się art. 82 ust. 2 pkt 6 ustawy o KAS w brzmieniu dotychczasowym, a więc taki wynik kontroli nie będzie zawierał pouczenia o możliwości złożenia deklaracji ani o możliwości złożenia deklaracji lub korekty deklaracji częściowo uwzględniającej stwierdzone nieprawidłowości.

Również w sprawach, w których **po zakończeniu kontroli celno-skarbowej wszczętej i zakończonej przed 1.10.2025 r. nie upłynął termin 14 dni od dnia doręczenia wyniku kontroli**, stosuje się art. 82 ust. 3 oraz art. 83 ust. 1, 2 i 3a ustawy o KAS w brzmieniu dotychczasowym.

Kontrolowani będą mieć zatem prawo do złożenia deklaracji pokontrolnej oraz do uwzględnienia w niej (lub w złożonej korekcie) części nieprawidłowości tylko w przypadku tych kontroli celno-skarbowych, w których **wynik kontroli został im doręczony po 31.09.2025 r.**

Co ciekawe, z uzasadnienia projektu ustawy (druk sejmowy nr 1231) wynika, że przesunięcie w czasie ułatwień dla kontrolowanych ma wynikać z tego, że doręczone przed 1.10.2025 r. upoważnienia do przeprowadzenia kontroli i wyniki kontroli nie będą zawierały informacji o nowych uprawnieniach. To dość zaskakujące podejście, biorąc pod uwagę, że celem zmian ma być eliminacja zbędnych procedur administracyjnych, redukcja kosztów prowadzenia działalności oraz zwiększenie przejrzystości systemu podatkowego.

Zbędne procedury administracyjne będą zatem obowiązywały przez co najmniej 14 dni od wejścia w życie nowelizacji. Pomijam już, że między wydaniem

upoważnienia do przeprowadzenia kontroli i wyniku kontroli a ich doręczeniem upływa co najmniej kilka lub kilkanaście dni, a więc takie uzasadnienie dla przepisów przejściowych jest, delikatnie mówiąc, „psu na budę”. Stracą ci, którzy najszybciej odbiorą upoważnienie lub wynik kontroli.

Aleksander Kliszewski

Podwyższenie kapitału zakładowego bez PCC – obowiązek raportowania MDR

To, że spółka kapitałowa podwyższyła kapitał zakładowy, a przepisy nie przewidują konieczności zapłaty PCC, samo w sobie nie musi oznaczać, że mamy do czynienia ze schematem podatkowym wymagającym zgłoszenia do Szefa KAS.

Tak wynika z **interpretacji ogólnej MF z 29.07.2025 r. (DTS5.8092.3.2025)**.

MF przypomniał, że w przypadku spełnienia jakiegokolwiek ogólnej cechy rozpoznawczej, w tym wskazanej w art. 86a § 1 pkt 6 lit. d oraz lit. f Op, a więc gdy:

- czynności opierają się na znacznie ujednocionej dokumentacji albo przyjmują znacznie ujednocioną formę, które nie wymagają istotnych zmian w celu wdrożenia schematu u więcej niż jednego korzystającego,
- dochodzi do zmiany kwalifikacji dochodów (przychodów) do innego źródła lub zmiany zasad opodatkowania, których skutkiem jest faktycznie niższe opodatkowanie, zwolnienie lub wyłączenie z opodatkowania,

w celu zweryfikowania przesłanek skutkujących wystąpieniem schematu podatkowego należy zawsze badać, czy zostanie spełnione kryterium głównej korzyści (z art. 86a § 2 Op), i przeanalizować przesłankę alternatywnej drogi postępowania. Jeśli działania spółki są determinowane wprost przepisami Ksh i ustawy o PCC – nie występuje schemat podatkowy.

Kiedy schemat, a kiedy nie

W konsekwencji – według MF – podwyższenie kapitału zakładowego spółki kapitałowej przez zmianę umowy spółki (podwyższenie wartości nominalnej

istniejących udziałów/akcji bądź utworzenie nowych udziałów/emisje nowych akcji), w sytuacji gdy podwyższony kapitał jest pokrywany wkładem niepieniężnym podlegającym VAT lub zwolnionym od VAT – nie będzie schematem podatkowym jedynie z uwagi na brak opodatkowania PCC.

Natomiast jeśli podwyższony kapitał zakładowy pokryto wkładem pieniężnym, a:

- udziały objęto po cenie wyższej niż ich wartość nominalna lub
 - przy emisji akcji powstała nadwyżka ponad wartość nominalną i PCC został zapłacony tylko od kwoty, o którą podwyższono kapitał zakładowy,
- czynność ta nie będzie schematem podatkowym z uwagi na opodatkowanie PCC, pod warunkiem że uzyskana nadwyżka nie pozwala na objęcie większej liczby udziałów/akcji.

Jako schemat podatkowy powinno być traktowane podwyższenie kapitału zakładowego wkładem pieniężnym, gdy wspólnicy – chcąc celowo obniżyć podstawę opodatkowania PCC – nie podnoszą kapitału zakładowego o całą wartość wkładu pieniężnego. Może bowiem być spełnione kryterium głównej korzyści.

Należy wtedy ustalić determinującą przesłankę podejmowanych czynności i zweryfikować, czy są podyktowane uzyskaniem korzyści podatkowej. Trzeba zbadać, czy przyczyną takiego postępowania było jedynie obniżenie zobowiązania w PCC, czy też decydujące były inne powody. Jeśli powód podwyższenia kapitału o taką kwotę wynikałby wprost np. z:

- umowy inwestycyjnej, jaką zawarli wspólnicy w celu dokapitalizowania spółki, czy
- klauzul zawartych w umowie spółki,

to nie dochodzi do spełnienia kryterium głównej korzyści, a tym samym do wystąpienia schematu podatkowego podlegającego raportowaniu.

Według MF za schemat podatkowy – z uwagi na brak opodatkowania PCC – nie powinna być również uznawana wpłata dodatkowego kapitału na kapitał akcyjny prostej spółki akcyjnej. Znajduje się bowiem poza zakresem ustawy o PCC.

Istotne wyłączenia, ale tylko przy krajowych schematach

MF przypomniał też o wyłączeniach z obowiązku raportowania krajowych schematów podatkowych (art. 86a § 5 i 5a Op), w świetle których obowiązek

ten nie wystąpi, m.in. gdy spółka podwyższająca kapitał zakładowy przez utworzenie nowych udziałów, których nadwyżka ma zostać przelana na kapitał zapasowy, nie spełnia kryterium kwalifikowanego korzystającego albo rozlicza się ryczałtem od dochodów spółek.

Organ zastrzegł jednak, że wyłączenia te nie dotyczą schematów podatkowych transgranicznych. W przypadku spełnienia cechy rozpoznawczej (art. 86a § 1 pkt 6 lit. d oraz f Op) i kryterium głównej korzyści podmioty są zobowiązane do ich raportowania do Szefa KAS – bez względu na wielkość spółki lub wartość przedmiotu transakcji polegającej na podwyższeniu kapitału.

Krzysztof Hałub

Wydatki pracodawcy na elektryczne auta pracowników poza limitem kosztów

Zwrot pracownikom kosztów używania prywatnych samochodów elektrycznych do celów służbowych stanowi dla pracodawcy koszt podatkowy na zasadach ogólnych i w pełnej wysokości. Dla pracownika jest to przychód, w całości opodatkowany w przypadkujazd lokalnych.

Tak wynika z **odpowiedzi MF z 17.07.2025 r. (DD3.054.33.2025) na interpelację poselską nr 10568.**

Limity kosztów

W myśl art. 23 ust. 1 pkt 36 updog i art. 16 ust. 1 pkt 30 updog nie zalicza się do kosztów uzyskania przychodów wydatków ponoszonych na rzecz pracowników, z tytułu używania przez nich samochodów osobowych na potrzeby pracodawcy, w wysokości przekraczającej:

- w **jazdach lokalnych** – miesięczny ryczałt pieniężny albo tzw. kilometrówkę (iloczyn liczby faktycznie przejechanych kilometrów i maksymalnej stawki za 1 km przebiegu pojazdu, zależnych od pojemności skokowej silnika),
- w **podróży służbowej** (tzw. jazda zamiejscowa) – kilometrówkę (ustaloną przy zastosowaniu maksymalnych stawek za 1 km przebiegu pojazdu).

Rozporządzenie nie reguluje

Zasady zwrotu pracownikom kosztów używania prywatnych pojazdów do celów służbowych, w tym wysokość ryczałtu i maksymalne stawki za 1 km przebiegu, określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 25.03.2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (DzU nr 27 poz. 271 ze zm., dalej rozporządzenie MI). Dotyczy ono pojazdów zasilanych tradycyjnym silnikiem spalinowym. Nie odnosi się do samochodów z napędem elektrycznym, napędzanych wodorem czy zasilanych innymi alternatywnymi źródłami energii. Limitowanie wysokości kosztów podatkowych nie powinno więc mieć w ich przypadku zastosowania.

Potwierdził to także MF, odpowiadając na interpelację: *zwrot kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych o napędzie elektrycznym nie mieści się w dyspozycji w art. 23 ust. 1 pkt 36 updof [i art. 16 ust. 1 pkt 30 updof] normującym limit możliwych do zastosowania przez przedsiębiorcę kosztów uzyskania przychodów.*

Jak czytamy w przywołanym piśmie, wydatki z tego tytułu są kwalifikowane do kosztów uzyskania przychodów zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 22 ust. 1 updof (art. 15 ust. 1 updof), zgodnie z którą kosztami takimi są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 updof (art. 16 ust. 1 updof).

Przychód u pracownika

W przypadku pracowników nieuregulowanie w rozporządzeniu MI kwestii zwrotu kosztów używania do celów służbowych prywatnych samochodów osobowych z napędem elektrycznym odnosi różny skutek – w zależności od tego, czy auto jest używane w jazdach lokalnych, czy w podróży służbowej.

Jeśli chodzi o **jazdy lokalne**, to art. 21 ust. 1 pkt 23b updof stanowi, że zwrot kosztów jest wolny od PIT, do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo do wysokości nieprzekraczającej kilometrówki, określonych w rozporządzeniu MI, jeżeli obowiązek ponoszenia tych kosztów przez zakład pracy albo możliwość przyznania prawa do ich zwrotu wynika wprost z przepisów innych ustaw.

Jak stwierdził MF w odpowiedzi na interpelację poselską, skoro rozporządzenie – warunkujące zastosowanie zwolnienia podatkowego – nie ma zastosowania do zwrotu kosztów używania samochodów osobowych o napędzie elektrycznym, to taki zwrot stanowi dla pracownika podlegający opodatkowaniu przychód, o którym mowa w art. 12 ust. 1 updof.

Inaczej jest w przypadku zwrotu kosztów poniesionych w **podróży służbowej**. Do tej kwestii MF się nie odniósł, ale zrobił to wcześniej **Szef KAS w interpelacji zmieniającej z 26.10.2023 r. (DOP3.8222.4.2022.CNRU)**. Zwolnienie podatkowe dla tego rodzaju świadczeń przewiduje art. 21 ust. 1 pkt 16 updof, limitując je do wysokości określonej w rozporządzeniu MPiPS z 29.01.2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (tekst jedn. DzU z 2023 r. poz. 2190). To zaś rozporządzenie odsyła w tym zakresie do rozporządzenia MI, określającego limit dla aut spalinowych, w postaci iloczynu przejechanych kilometrów i stawki za jeden kilometr przebiegu.

Jak czytamy w przywołanym piśmie, jeżeli pracownik odbył podróż służbową prywatnym samochodem osobowym o napędzie elektrycznym, limit ten nie ma zastosowania. Tym samym otrzymany przez pracownika zwrot kosztów przejazdu w całości korzysta ze zwolnienia od podatku (nie jest ograniczony limitem).

Będzie zmiana

MF w odpowiedzi na interpelację poselską zapowiedział modyfikację dotychczasowych zasad. Wskazał, że w resorcie infrastruktury trwają prace legislacyjne zmierzające do wprowadzenia możliwości zwrotu pracownikom kosztów używania do celów służbowych samochodów o napędzie elektrycznym lub hybrydowym, a także napędzanych wodorem czy zasilanych innymi alternatywnymi źródłami energii. Najpierw konieczna jest jednak zmiana delegacji ustawowej zawartej w art. 34a ustawy z 6.09.2001 r. o transporcie drogowym (tekst jedn. DzU z 2024 r. poz. 1539). Stosowny projekt nowelizacji został pod koniec lipca rozpatrzony przez Stały Komitet RM i wkrótce miał trafić do Sejmu.

Krzysztof Hałub

Rekompensata za mrożenie cen prądu – budżet traci dwa razy?

W praktyce trudno o przykład sytuacji, w której fiskus rekompensuje sprzedawcy VAT należny i pozwala na odliczenia tego podatku przez nabywcę. Takie są jednak następstwa niedawnej interpretacji KIS.

Chodzi o **pismo z 10.07.2025 r. (0114-KDIP4-1.4012.173.2025.2.RMA)**, dotyczące tzw. ustawy mrożącej, tj. ustawy z 27.11.2024 r. o zmianie ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 r. oraz w 2024 r. oraz niektórych innych ustaw (DzU poz. 1831). W art. 9 reguluje ona kwestie rekompensaty dla operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego. Rekompensata należy się za to, że stawki opłaty mocowej dla indywidualnych odbiorców wynoszą 0 zł na miesiąc. Co istotne, jest wypłacana z budżetu państwa w wysokości powiększonej o VAT, a więc koszt VAT należnego obciąża budżet państwa.

Problematyczne dokumentowanie

Pytanie do KIS dotyczyło sposobu dokumentowania przez podatnika otrzymanej rekompensaty. Według organu jej wysokość powinna być ujęta na fakturze wystawianej kontrahentom przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

Skoro bowiem jest elementem podstawy opodatkowania, to stanowi składnik ceny, a więc powinna również być ujęta w cenie jednostkowej i w wartości dostarczonego towaru/wykonanej usługi, na mocy art. 106e ustawy o VAT.

I „tu jest pies pogrzebany”, gdyż KIS utożsamia podstawę opodatkowania VAT z ceną jednostkową, a to poważny błąd.

Ustawa o VAT nie definiuje pojęcia „ceny” ani „ceny jednostkowej”. Skoro jednak jest mowa o zamrożeniu opłaty mocowej dla indywidualnych odbiorców, można sięgnąć do definicji z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z 9.05.2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (tekst jedn. DzU z 2023 r. poz. 168). „Cena” to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, a „cena jednostko-

wa” towaru lub usługi to cena ustalona za jednostkę określonego towaru lub określonej usługi, których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

W przypadku zamrożenia opłaty mocowej otrzymana rekompensata ma bezpośredni wpływ na cenę (dlatego jest objęta VAT, na mocy art. 29a ust. 1 ustawy o VAT), gdyż indywidualny odbiorca płaci cenę obniżoną o opłatę mocową.

Prosta logika wskazuje, że skoro rekompensata ma wpływ na cenę, to znaczy, że cena dzięki rekompensacie jest niższa, a więc cena jednostkowa ujmowana na fakturze stanowi wysokość normalnej ceny pomniejszonej o wartość rekompensaty.

Z kolei przez pojęcie „wartości towaru/usługi” podawanej na fakturze nie należy rozumieć wysokości podstawy opodatkowania w rozumieniu art. 29a ustawy o VAT, lecz iloczyn cen jednostkowych i ilości towarów lub usług.

Absurd goni absurd

Kolejny absurd w tej interpretacji to stwierdzenie KIS, że faktury powinny dokumentować „rzeczywistą wysokość hipotetycznej” opłaty mocowej przypadającą na podmioty indywidualne. Pomijam już niedorzeczność w ustalaniu rzeczywistej wartości hipotetycznej.

Z pisma wynika, że w momencie wystawiania faktury nie jest znana wysokość rekompensaty. Ta rozliczana jest dużo później. KIS zdaje się zapominać, że w przypadku rekompensat obowiązek podatkowy nie powstaje z chwilą wystawienia faktury (art. 19a ust. 5 pkt 4 lit. a ustawy o VAT), lecz z chwilą otrzymania rekompensaty (art. 19a ust. 5 pkt 2 ustawy o VAT). Nie ma więc znaczenia, czy będzie ona ujęta na fakturze, czy np. rozliczona do celów VAT dowodem wewnętrznym.

Skutek interpretacji KIS jest taki, że podatnik, zamiast ująć otrzymaną rekompensatę w JPK_VAT jednym wpisem na podstawie dowodu wewnętrznego, musi przeprowadzać skomplikowane i czasochłonne rozliczenia, niemające dla nikogo znaczenia.

Kłopoty z wystawieniem faktury to jedno. Znacznie gorsze jest umożliwienie odbiorcy takiej faktury odliczenia VAT naliczonego od rekompensaty.

W efekcie budżet państwa płaci podatnikowi za wykazany przez niego VAT należny, a odbiorcy faktury wypłaca zwrot VAT, m.in. od VAT naliczonego od rekompensaty.

Rodzi się pytanie – nie czy, ale jak szybko ta interpretacja zostanie zmieniona.

— Aleksander Kliszewski

Strategia podatkowa – obowiązek sprawozdawczy odchodzi do lamusa

Największe firmy nie będą musiały podawać do publicznej wiadomości w internecie informacji o realizowanej strategii podatkowej – i to już za rok podatkowy 2024.

Obowiązująca od 7.08.2025 r. ustawa z 25.06.2025 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (DzU poz. 1074) uchyla art. 27c updop, nakładający na największych przedsiębiorców będących podatnikami CIT obowiązek przygotowania i podania do publicznej wiadomości (na swojej stronie internetowej) informacji o realizowanej strategii podatkowej za rok podatkowy. Pierwsza taka strategia była sporządzana za 2020 r. Trzeba w niej było podawać m.in. informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi, raportowanych schematach podatkowych, restrukturyzacjach mogących wpływać na wysokość zobowiązań podatkowych, złożonych wnioskach o wydanie interpretacji przepisów podatkowych czy wiążącej informacji stawkowej lub akcyzowej.

Ten obowiązek sprawozdawczy ciążył na:

- podatkowych grupach kapitałowych, bez względu na wysokość przychodów,
- innych podatnikach CIT, których przychody przekroczyły 50 mln euro w roku, za który miał być sporządzony ten dokument.

Termin upływał z końcem 12. miesiąca po zakończeniu roku podatkowego. O adresie strony internetowej z opublikowaną strategią należało w tym terminie powiadomić naczelnika US. Za niewywiązanie się groziła kara do 250 tys. zł, nakładana decyzją naczelnika.

Nowelizacja uchyla ww. obowiązki ze skutkiem natychmiastowym, od dnia jej wejścia w życie, co w praktyce – w przypadku podatników, których rok po-

datkowy pokrywa się z kalendarzowym – oznacza uwolnienie od obowiązków opracowywania strategii już za 2024 r. (o której należałoby poinformować US do końca 2025 r.). Ponadto przewiduje, że podatnicy, którzy nie dopełnili tego obowiązku za lata ubiegłe, nie będą za to karani. Zgodnie bowiem z art. 2 nowelizacji, jeśli termin na opublikowanie strategii podatkowej upłynie **przed 7.08.2025 r.:**

- nie wszczyna się postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej,
- wszczęte postępowania podlegają umorzeniu.

Anna Koleśnik, doradca podatkowy

poleca

rachunkowość

KSIĘGOWOŚĆ • PODATKI • REWIZJA • FINANSE

Pismo ukazuje się od 1950 roku

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce

09 2025

rachunkowość
PISMO STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH W POLSCE

- Atestacja sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju
- Odpisy aktualizujące należności
- Wycena instrumentów finansowych w skorygowanej cenie nabycia
- Podatkowe skutki zawarcia umowy spółki cichej
- Działalność wykonywana osobiście - podatek u źródła

www.rachunkowosc.com.pl

Cena 60,00 zł (w tym 8% VAT)

<https://rachunkowosc.com.pl>

rachunkowość

wkrótce nowe wydanie

<https://rachunkowosc.com.pl/zamkniecie-roku-2025>

Temat miesiąca

Jak liczyć poziom zatrudnienia w spółce na estońskim CIT

Jednym z warunków opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek jest osiągnięcie przez spółkę wymaganego poziomu zatrudnienia etatowych pracowników. Mogłoby się wydawać, że weryfikacja spełnienia tego wymogu sprowadza się do wykonania prostego działania matematycznego. Specyfika obrotu gospodarczego i niejednoznaczne przepisy powodują jednak, że wynik tej kalkulacji może się znacząco różnić, w zależności od przyjętej metody.

Bartosz Przybysz

radca prawny, doradca podatkowy

Opodatkowanie w formie ryczałtu od dochodów spółek jest obwarowane wieloma wymogami (art. 28c–28t updop). Jeden z kluczowych dotyczy zatrudnienia. Spółka powinna – zgodnie z art. 28j ust. 1 pkt 3 updop – spełnić jeden z dwóch warunków.

Pierwszy dotyczy zatrudnienia **co najmniej 3 osób** na podstawie umowy o pracę w przeliczeniu na pełne etaty **przez co najmniej 300 dni** w roku podatkowym, a jeżeli ten nie obejmuje pełnych 12 mies. – przez co najmniej 82% dni w danym roku podatkowym.

Drugi odnosi się do zatrudnienia na podstawie innych tytułów niż umowa o pracę **co najmniej 3 osób** i wypłacania na ich rzecz **co miesiąc wynagrodzenia w łącznej kwocie co najmniej 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia** w sektorze przedsiębiorstw. Ponadto spółka musi:

- być płatnikiem PIT od tych wynagrodzeń lub
- odprowadzać od nich składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne.

Badając spełnienie obu tych warunków, nie uwzględnia się umów zawartych z udziałowcami, współnikami czy akcjonariuszami spółki.

Pewne ułatwienie dla **małych podatników** przewiduje art. 28j ust. 3 upod. **W pierwszym roku podatkowym** stosowania estońskiego CIT warunków zatrudnienia uznaje się za spełnione, jeżeli mały podatnik:

- zatrudnia co najmniej **1 osobę** na umowę o pracę w przeliczeniu na pełen etat przez wymagany okres (300 dni lub 82% dni w roku podatkowym) bądź
- na rzecz co najmniej **1 osoby** zatrudnionej na innej podstawie niż umowa o pracę ponosi miesięczne wydatki na wynagrodzenia w kwocie **co najmniej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia** w sektorze przedsiębiorstw (będąc z tego tytułu płatnikiem PIT lub składek ZUS).

W kolejnych latach małych podatników obejmują standardowe wymagania.

W przypadku umów o pracę – o których będzie mowa dalej – istotne są zatem liczba pełnych etatów oraz czas trwania zatrudnienia. Wątpliwości budzi jednak, czy wymagany okres zatrudnienia trzeba odnosić indywidualnie do każdego pracownika, czy też możliwe jest jego sumowanie w odniesieniu do wszystkich zatrudnionych.

Wariant 1 – każdy etat liczony oddzielnie

Według KIS każdy etat należy analizować odrębnie. Z literalnego brzmienia art. 28j ust. 1 pkt 3 lit. a oraz art. 28j ust. 2 pkt 1 upod wynika możliwość przeliczania liczby pracowników na pełne etaty, ale nie przewidziano możliwości proporcjonalnego obliczenia okresu 300 dni.

W konsekwencji:

- każdy etat musi być utrzymany przez co najmniej 300 dni w roku podatkowym (a gdy ten jest krótszy niż 12 mies. – przez co najmniej 82% dni przypadających w tym roku),
- nie dopuszcza się sumowania okresów zatrudnienia różnych osób.

Jak czytamy w **interpretacjach KIS z 29.07.2025 r. (0111-KDIB2-1.4010.208.2024.1.AS)** i **19.07.2024 r. (0111-KDIB1-2.4010.232.2024.2.BD)**, przepis pozwala na przeliczenie liczby pracowników na pełne etaty, natomiast nie przewiduje sumowania okresów zatrudnienia dla spełnienia wymogu 300 dni. Podobnie w **interpretacji z 17.03.2025 r. (0111-KDIB2-1.4010.34.2025.1.AJ)** KIS wskazała, że ustawodawca miał na myśli 300 różnych dni w roku podatkowym, a więc dni te nie mogą się na siebie nakładać i nie

można osiągnąć tego pułapu przez zatrudnienie większej liczby osób na krótsze okresy.

W efekcie, przy tym podejściu fluktuacja zatrudnienia jest dopuszczalna, ale w każdym czasie spółka musi utrzymywać minimum 3 etaty przez wymagany okres 300 dni.

Przykład

PAK spółka z o.o. stała się podatnikiem estońskiego CIT z początkiem 2025 r. Jej rok podatkowy jest równy kalendarzowemu, a spółka nie ma statusu małego podatnika. Już w pierwszym roku powinna zatem osiągnąć standardowy poziom zatrudnienia – co najmniej 3 etaty.

Przyjmijmy, że struktura zatrudnienia w spółce jest w 2025 r. następująca:

- od 1.01.2025 r. (365 dni): Adam K. – ½ etatu, Jan K. – ½ etatu, Małgorzata K. – 1 etat,
- od 1.07.2025 r. (184 dni): Mariusz J. – 1 etat, Joanna S. – 1 etat.

Spółka przez ponad 300 dni zatrudniała co najmniej 3 osoby, jednak w przeliczeniu na etaty były to tylko 2 etaty. Zatrudnienie Mariusza J. i Joanny S. nie zostało uwzględnione, bo trwało mniej niż 300 dni.

Zgodnie ze stanowiskiem organów podatkowych spółka nie spełnia warunku zatrudnienia.

Pogląd ten podzielił **WSA w Bydgoszczy w wyroku z 19.11.2024 r. (I SA/Bd 653/24)**. Stwierdził, że literalne brzmienie przepisu wskazuje na możliwość przeliczania faktycznego stanu zatrudnienia na pełne etaty, lecz brak w nim podstawy do przeliczania okresu ich trwania. Trzy pełne etaty (rzeczywiste lub przeliczeniowe) muszą istnieć przez co najmniej 300 dni w roku podatkowym. Rozstrzygnięcie to zostało jednak uchylone przez **NSA wyrokiem z 15.05.2025 r. (II FSK 163/25)**.

Wariant 2 – średnie zatrudnienie

NSA przychylił się do drugiego podejścia (prezentowanego przez podatnika), które zakłada możliwość przeliczania okresów zatrudnienia wszystkich pracowników łącznie, w celu wyliczenia tzw. średniego zatrudnienia. Jest to metoda bardziej elastyczna i korzystniejsza dla podatników, bo pozwala uwzględnić zmiany w stanie osobowym w trakcie roku.

W tym wariantcie przyjmuje się, że należy:

- zsumować okresy zatrudnienia wszystkich pracowników, przeliczone na pełne etaty,
- wynik podzielić przez wymaganą liczbę etatów – standardowo są to 3 etaty, a dla małego podatnika w pierwszym roku stosowania estońskiego CIT – 1 etat.

Przykład

Biorąc dane z poprzedniego przykładu, średnie zatrudnienie oblicza się następująco:

$$(\frac{1}{2} \times 365) + (\frac{1}{2} \times 365) + (1 \times 365) + (1 \times 184) + (1 \times 184) = 1098 \text{ dni}$$

$$1098 : 3 \text{ etaty} = 366 \text{ dni}$$

Otrzymany wynik przekracza 300 dni, co oznacza, że spółka spełniłaby warunek zatrudnienia przy zastosowaniu metody średniego zatrudnienia.

NSA uznał, że sformułowanie „przez okres co najmniej 300 dni w roku podatkowym” trzeba rozumieć w sposób łączny dla wszystkich wymaganych etatów, a nie w odniesieniu do każdego etatu z osobna. Oznacza to, że:

- 300 dni liczy się zbiorczo dla wszystkich etatów przeliczeniowych,
- ustawodawca nie nakazuje przypisywania 300 dni do każdego pojedynczego stanowiska,
- etat należy rozumieć jako jednostkę przeliczeniową, a nie jako konkretną osobę zatrudnioną przez pełny rok.

Sąd wskazał, że zbyt rygorystyczna wykładnia, nakazująca łączenie okresu 300 dni z każdym pojedynczym etatem, powodowałaby nieuzasadnione trudności dla podatników, bo:

- w trakcie roku może dojść do rozwiązania stosunku pracy z przyczyn losowych,
- pracownik może zrezygnować z pracy lub ją porzucić,
- działalność o charakterze sezonowym wymaga zatrudnienia większej liczby osób na krótsze okresy.

Zastosowanie sztywnego wymogu 300 dni do każdego etatu skutkowałoby niepewnością podatnika i mogłoby prowadzić do nieuzasadnionej utraty prawa do opodatkowania estońskim CIT. NSA uznał więc, że metoda średniego zatrudnienia jest zgodna z celem przepisu, a jej przyjęcie minimalizuje ryzyko nieproporcjonalnych sankcji wobec podatnika.

Problem nie dotyczy nowych spółek

W myśl art. 28j ust. 2 pkt 2 updop podatnik rozpoczynający działalność korzysta z istotnego ułatwienia w zakresie wymogu minimalnego zatrudnienia. W roku rozpoczęcia działalności oraz przez kolejne 2 lata podatkowe warunek utrzymywania określonego poziomu zatrudnienia go nie obowiązuje. Niemniej od drugiego roku podatkowego musi corocznie zwiększać zatrudnienie o co najmniej 1 pełny etat, aż do osiągnięcia poziomu wymaganego w art. 28j ust. 1 pkt 3 updop.

Co istotne, przepisy:

- nie wymagają, aby w okresie przejściowym nowo zatrudniony pracownik przepracował 300 dni w roku,
- pozwalają zwiększyć zatrudnienie w dowolnym momencie roku podatkowego, nawet pod jego koniec.

Potwierdziła to KIS, m.in. w **pismach z 21.09.2023 r. (0114-KDIP2-2.4010.381.2023.1.ASK)** i **25.03.2024 r. (0111-KDIB2-1.4010.35.2024.1.AJ)**, wskazując, że obowiązek 300 dni pracy pojawia się dopiero po okresie przejściowym.

Z kolei w **interpretacji z 11.12.2023 r. (0111-KDIB1-3.4010.626.2023.2.JG)** KIS podkreśliła, że przepisy odnoszą się do roku podatkowego, który może być dłuższy niż 12 mies., i nie przewidują żadnego wyłączenia w tym zakresie dla podatników z wydłużonym pierwszym rokiem podatkowym.

Przykład

Zielone Warzywa spółka z o.o. rozpoczęła działalność 1.08.2025 r., wybierając przedłużony pierwszy rok obrotowy, który zakończy się 31.12.2026 r. Od początku działalności spółka rozlicza się na zasadach estońskiego CIT i korzysta z usług podwykonawców zewnętrznych, nie zatrudniając pracowników. Jej zarząd rozważa zatrudnienie pierwszego pracownika na umowę o pracę dopiero w II połowie 2028 r.

Choć faktycznie będzie to trzeci rok kalendarzowy prowadzenia działalności, to:

- do celów CIT będzie to drugi rok podatkowy,
- przepisy nie wymagają, aby zatrudnienie nastąpiło od początku roku ani trwało 300 dni.

Spółka może zatrudnić pierwszego pracownika w 2028 r. (drugi rok podatkowy), przy czym może to zrobić nawet w II połowie roku.

Podsumowanie

Niespełnienie przez spółkę wymogu zatrudnienia skutkuje:

- automatycznym wykluczeniem jej z estońskiego CIT z końcem roku podatkowego,
- 3-letnią karencją, jeśli chodzi o możliwość powrotu do tego sposobu opodatkowania.

Dlatego tak istotne jest bieżące monitorowanie poziomu zatrudnienia i odpowiednie planowanie polityki kadrowej.

Przedstawiony wyrok NSA łągodzi stanowisko fiskusa, potwierdzając, że warunek zatrudnienia można spełnić przez zsumowanie okresów zatrudnienia wszystkich pracowników i ustalenie średniego zatrudnienia. Takie podejście zwiększa elastyczność podatników i ogranicza ryzyko utraty preferencyjnego opodatkowania w sytuacjach losowych lub przy działalności sezonowej.

Podatki

● Amortyzacja zegarków inteligentnych – jaka stawka

Spółka z o.o. zawiera z klientami umowy leasingu operacyjnego, których przedmiotem są m.in. „inteligentne zegarki” (smartwatche), mające funkcje zegarka elektronicznego i telefonu komórkowego. Stanowią one dla spółki środki trwałe amortyzowane metodą liniową. Na rynku są dostępne różne ich modele, jednak wspólną cechą jest to, że łączą się z telefonami komórkowymi za pomocą technologii Bluetooth i mają inne, właściwe dla telefonów funkcje. W wybranych modelach można zainstalować kartę SIM/eSIM. Przykładowe funkcje zegarków to wykonywanie i odbieranie połączeń telefonicznych oraz wiadomości tekstowych za pomocą sieci bezprzewodowej, dostęp do aplikacji mobilnych, wykonywanie płatności zbliżeniowych, monitorowanie aktywności fizycznej użytkownika. Smartwatche zostały przez spółkę zaklasyfikowane do rodzaju 623 KŚT 2016 „Urządzenia odbiorcze i transmisyjne dla telefonii i telegrafii”.

Czy ma do nich zastosowanie roczna stawka amortyzacyjna 20%, z wykazu stawek amortyzacyjnych?

Zgodnie z wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych (zał. nr 1 do updop) stawka 20% dotyczy telefonów komórkowych (629 KŚT). Warto tu jednak dodać, że podany w wykazie symbol (rodzaj) KŚT jest niewłaściwy – pochodzi z nieobowiązującej już KŚT 2010. Rodzaj 629 obejmował w niej pozostałe urządzenia tele- i radiotechniczne oraz zawierał opis „Rodzaj ten obejmuje: urządzenia linii radio- i teletechnicznych typu przenośnego i typu stacyjnego służące dla przesyłania i odbioru sygnałów telewizyjnych, telefonicznych lub telegraficznych, w tym radiotelefony, **telefony komórkowe**”.

Natomiast w KŚT 2016, stosowanej do celów CIT od 1.01.2018 r., telefony komórkowe zostały sklasyfikowane pod symbolem 623 (jako urządzenia odbiorcze i transmisyjne dla telefonii i telegrafii), który zawiera opis „Rodzaj ten obejmuje: wideofony, telefaksy, dalekopisy, aparaty telefoniczne (przewodowe

i do sieci komórkowych, **smartfony**), modemy, routery, aparaturę do transmisji lub odbioru głosu obrazu lub innych danych, włączając aparaturę do komunikacji w sieci przewodowej lub bezprzewodowej (urządzenia aktywne lokalnej lub rozległej sieci telewizji przemysłowej), aparaturę odbiorczą dla radiotelefonii i radiotelegrafii. Obiekt stanowi kompletne urządzenie do transmisji przewodowej lub bezprzewodowej”.

Symbol 629 zmieniono zaś na pozostałe urządzenia dla radiofonii, telewizji i telekomunikacji, z opisem „Rodzaj ten obejmuje: anteny wszystkich typów, mikrofony, głośniki, wzmacniacze”. Nie obejmuje on zatem telefonów komórkowych (smartfonów).

Ze względu na niespójność między KŚT 2016 a wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych (który nie uwzględnia przekwalifikowania smartfonów z rodzaju 629 na 623) powstała wątpliwość, czy telefony komórkowe powinny być amortyzowane według stawki 20%, czy 10% (właściwej dla urządzeń technicznych z grupy 6 KŚT).

Organy podatkowe wyrażają pogląd, że właściwą jest dla nich stawka 20% (por. **interpretacje KIS z 5.06.2020 r., 0111-KDIB1-2.4010.98.2020.1.AK, i 20.05.2020 r., 0111-KDIB2-1.4010.65.2020.1.BJ**).

Może mieć ona jednak zastosowanie wyłącznie do telefonów komórkowych, a nie do zegarków inteligentnych. Te zostały bowiem zaklasyfikowane przez spółkę pod symbolem 623 KŚT 2016 „Urządzenia odbiorcze i transmisyjne dla telefonii i telegrafii”. Nie stanowią zatem „Urządzeń telefonicznych systemów nośnych na liniach WN” (623 KŚT), dla których zgodnie z wykazem stawek amortyzacyjnych właściwa jest stawka 4,5%. Ma więc do nich zastosowanie stawka 10%, właściwa dla obiektów sklasyfikowanych w grupie 6 KŚT „Urządzenia techniczne”.

To, że do smartwatchy zakwalifikowanych do symbolu 623 KŚT należy stosować 10-proc. stawkę amortyzacyjną, potwierdza **pismo KIS z 12.06.2025 r. (0111-KDIB1-1.4010.235.2025.2.BS)**.

Marcin Szymankiewicz, doradca podatkowy

● Skutki w VAT przedwczesnego fakturowania

Zbyt wcześnie wystawiona faktura zaliczkowa nie jest prawidłową fakturą, nawet jeśli kontrahent przekroczył umówiony termin zapłaty. Nie musi być też jednak fakturą pustą, skutkującą koniecznością zapłaty wykazanego w niej podatku na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy o VAT.

Tak wynika z **interpretacji Szefa KAS z 26.07.2025 r. (DOP7.8101.28.2025. FMLM)**.

W myśl art. 106i ust. 7 pkt 2 ustawy o VAT w obecnym brzmieniu, *faktury nie mogą być wystawione wcześniej niż 60. dnia przed otrzymaniem, przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi, całości lub części zapłaty*. W 2017 r., którego dotyczył wniosek o interpretację, przepis ten przewidywał krótszy – 30-dniowy termin.

KIS uznała, że jeżeli podatnik nie skoryguje faktur wystawionych z naruszeniem art. 106i ust. 7 pkt 2 ustawy o VAT, będzie zobowiązany do zapłaty wykazanego w nich podatku (stosownie do art. 108 ust. 1 ustawy o VAT) – bez względu na powód nieprawidłowego wystawienia faktury – w terminie wynikającym z art. 103 ust. 1 ustawy o VAT, tj. do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wystawił fakturę.

Przypomnijmy, że art. 108 ust. 1 nakazujący zapłatę podatku ma zapobiegać wystawianiu tzw. pustych faktur, niedokumentujących rzeczywistego obrotu.

Zdaniem Szefa KAS przepis ten „może, aczkolwiek nie musi znaleźć zastosowania” do przedwześnie wystawionej faktury. Podatnik ma możliwość skorygowania takiej faktury – stosownie do art. 106j ust. 1 pkt 5 ustawy o VAT – przez jej „wyzerowanie” (korektę do zera).

Nie w każdym jednak przypadku wystawienie faktury niezgodnie z art. 106i ust. 7, wprowadzenie jej do obrotu prawnego i brak korekty do zera oznacza, że mamy do czynienia z pustą fakturą (niedokumentującą faktycznych zdarzeń gospodarczych), a podatnik jest obowiązany do zapłaty wynikającego z niej podatku.

Jak czytamy w interpretacji, *należy każdorazowo brać pod uwagę fakt, czy mimo przedwczesnego wystawienia faktury, finalnie dochodzi do realizacji usługi, dostawy towaru lub też zapłaty zaliczki. Jeżeli faktura odnosi się do rzeczywistych (przyszłych) zdarzeń gospodarczych, które podlegają opodatkowa-*

niu, to samo jej wystawienie w sposób niezgodny z przepisami (przedwcześnie) nie rodzi obowiązku zapłaty podatku na podstawie art. 108 ust. 1.

Organ przywołał przy tym **wyrok NSA z 21.04.2023 r. (I FSK 229/20)**, w którym sąd zajął identyczne stanowisko.

Szef KAS wskazał również, że u nabywcy *samo otrzymanie faktury przedwcześnie wystawionej w sytuacji, gdy w odniesieniu do czynności dokumentowanej tą fakturą nie powstał jeszcze obowiązek podatkowy, nie tworzy prawa do odliczenia podatku naliczonego z niej wynikającego.*

Zastrzegł też, że przedstawione stanowisko nie oznacza, że *opisany sposób dokumentowania jest prawidłowy i zgodny z przepisami ustawy o VAT. Art. 106i ust. 7 (...) jasno bowiem określa terminy wystawiania faktur. W takiej sytuacji mamy (...) do czynienia z wadliwością takiej faktury z uwagi na jej niezgodność z przepisami prawa dotyczącymi fakturowania.*

Finalnie Szef KAS wskazał, że skoro zapłata w trakcie trwania usługi ciągłej nastąpi, choć z opóźnieniem – wnioskodawca może rozliczyć taką fakturę (która okaże się być fakturą wystawioną niezgodnie z art. 106i ust. 7 pkt 2 ustawy o VAT) w momencie powstania obowiązku podatkowego, tj. z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty.

Krzysztof Hałub

Rozwijaj karierę i zostań specjalistą

II STOPIEN Certyfikacji

SKwP
SPECJALISTA ds. RACHUNKOWOŚCI
II STOPIEN Certyfikacji SKwP

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce

ZUS przedsiębiorcy

● Małoletni przedsiębiorca nie płaci składek ZUS

Ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlegają wyłącznie osoby pełnoletnie o pełnej zdolności do czynności prawnych.

Potwierdzają to **interpretacje ZUS z 4.07.2025 r. (DI/200000/43/628/2025) i 28.02.2025 r. (DI/100000/43/79/2025).**

W myśl art. 43¹ Kc przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna (...) prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Z kolei art. 4 ust. 1 Prawa przedsiębiorców uznaje za przedsiębiorcę osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonującą działalność gospodarczą.

W praktyce przyjmuje się, że osoba niepełnoletnia, która skończyła 13 lat i ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych, może prowadzić działalność gospodarczą za zgodą swoich przedstawicieli ustawowych (rodziców/opiekuna prawnego). Oni też podpisują wniosek o rejestrację tej działalności w CEIDG.

Obowiązek ubezpieczeń

Zgodnie z przepisami usus (art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 8 ust. 6 pkt 1) osoby fizyczne, które na obszarze RP prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Obowiązek taki ciąży zatem na osobie wpisanej do CEIDG, będącej przedsiębiorcą w rozumieniu Prawa przedsiębiorców.

ZUS zwrócił jednak uwagę, że na mocy art. 15i art. 17 Kc małoletni, który ukończył 13 lat, mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, a do ważności czynności prawnej, przez którą taka osoba zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawo-

wego. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności (art. 11 Kc).

Przedsiębiorca, a jednak nie przedsiębiorca

Według ZUS *przepisy Kc regulujące zdolność do czynności prawnych mają znaczenie dla oceny, czy osoba nieposiadająca pełnej zdolności prawnej może uzyskać status przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców (art. 4)*. Organ powołał się na **wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 22.04.2009 r. (VI Ca 1083/08)**, z którego wynika, że prowadzenie działalności gospodarczej we własnym imieniu przez przedsiębiorcę wiąże się z dokonywaniem czynności prawnych przekraczających zakres wynikający z art. 14 § 2 Kc i wymaga posiadania przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną pełnej zdolności do czynności prawnych.

Powyższe oznacza, że *od momentu rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej do dnia uzyskania pełnoletności małoletni przedsiębiorca nie podlega ubezpieczeniom społecznym i nie ciąży na nim obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne* – czytamy w interpretacji.

Bez składek, bo decyzje podejmują rodzice

To, że małoletni nie podlegają ubezpieczeniom społecznym z tytułu „przypisywanego” im prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, a tym samym nie opłacają składek na te ubezpieczenia ani nie korzystają z ulg w ich opłaceniu, określonych przepisami usus oraz Prawa przedsiębiorców, potwierdził też **Minister Rozwoju, Pracy i Technologii w odpowiedzi z 3.09.2021 r. (DMP-IV.054.41.2021) na interpelację poselską nr 25416**. Nie poparł tego stwierdzenia żadnymi dodatkowymi argumentami.

Z innych fragmentów pisma (w którym minister wypowiedział się w sprawie możliwości założenia firmy przez osobę uczącą się lub osobę małoletnią posiadającą ograniczoną zdolność do czynności prawnych) wynika jednak wniosek nieco inny niż wyprowadzony przez ZUS co do posiadania przez małoletniego statusu przedsiębiorcy – że: *posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych nie jest niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej przez osobę fizyczną i nie jest warunkiem uzyskania statusu przedsiębiorcy w świetle*

art. 43¹ Kc. Przepis uzależnia status przedsiębiorcy od posiadania przez podmiot zdolności prawnej, natomiast nie formułuje wymogu posiadania zdolności do czynności prawnych.

Z pozostałych wyjaśnień Ministra można wywnioskować, że o braku obowiązku ubezpieczeń społecznych małoletniego przedsiębiorcy przesądza to, iż na dokonywane przez niego czynności wyrażają zgodę jego przedstawiciele ustawowi. Przedstawicielstwo to przejawia się w praktycznie każdej dziedzinie działalności, bo małoletni nie może podejmować decyzji w większości spraw. De facto więc w imieniu małoletniego działalność gospodarczą prowadzi zastępca (przedstawiciel) ustawowy.

Anna Koleśnik, doradca podatkowy

**Zostań
ekspertem
w swojej
dziedzinie**

III STOPIEŃ
CERTYFIKACJI

GK
GŁÓWNY KSIĘGOWY
III STOPIEŃ CERTYFIKACJI SKwP

SK
Stowarzyszenie
Księgowych
w Polsce

Pracownicy

● Przeniesienie urlopu z jednej umowy na drugą

Pracownik jest zatrudniony od 23.06.2025 do 22.09.2025 r., a od 23.09.2025 r. zostanie z nim zawarta kolejna umowa o pracę. Chce wykorzystać przysługujące mu 7 dni urlopu wypoczynkowego z pierwszej umowy oraz 3 dni z drugiej. Czy to jest dopuszczalne?

Tak, pracownik może połączyć urlopy wypoczynkowe z dwóch umów o pracę: kończącej się i rozpoczynającej się, gdy pracodawca się zgadza. Najpierw obie strony muszą jednak:

- zawrzeć następną umowę bezpośrednio (bez dnia przerwy – tak jest w omawianej sytuacji) po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniej oraz
- uzgodnić wykorzystanie urlopu z pierwszej z umów w czasie pozostawania pracownika w stosunku pracy na podstawie kolejnej umowy – postanowienie w tej sprawie może być częścią następnej umowy albo stanowić odrębne porozumienie (przykład poniżej).

.....
(miejsowość, data)

Porozumienie stron w sprawie wykorzystania urlopu w naturze

W związku z ustaniem stosunku pracy w dniu 22 września 2025 r. na skutek rozwiązania się umowy o pracę zawartej w dniu 23 czerwca 2025 r., na podstawie art. 171 § 3 Kp strony, tj.

pracodawca:
(nazwa i adres siedziby/miejsca zamieszkania)

i pracownik:
(imię i nazwisko)

zgodnie postanawiają, że pracownik wykorzysta przysługujący mu urlop wypoczynkowy w wymiarze 7 dni w trakcie zatrudnienia na podstawie kolejnej umowy o pracę, zawartej w dniu 21 września 2025 r.

W związku z powyższym pracownikowi nie zostanie wypłacony ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

.....
(podpis pracownika)

.....
(podpis pracodawcy lub osoby go reprezentującej)

Spełnienie tych warunków zwalania pracodawcę z obowiązku wypłacania ekwiwalentu urlopowego za całość lub część niewykorzystanego przez pracownika do dnia ustania stosunku pracy urlopu wypoczynkowego z dotychczasowej umowy o pracę (art. 171 § 3 Kp).

Jadwiga Sztabińska

SK Stowarzyszenie Księgowych w Polsce

ZAMÓW JUŻ DZIŚ!

Prenumerata

Rabaty dla prenumeratorów i członków Stowarzyszenia Księgowych w Polsce

<https://rachunkowosc.com.pl/prenumerata>

rachunkowość
PISMO STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH W POLSCE

Kontakty z urzędem

● Korekta archiwalnych dokumentów rozliczeniowych w ZUS

ZUS w ramach kontroli wezwał nas do korekty dokumentów rozliczeniowych za 2022 r. Podczas weryfikacji dokumentów korygujących w PUE ZUS wyświetliła się informacja o błędzie krytycznym: „kod: 66004001, opis: Brak kompletu rozliczeniowego z ZUS za podany okres”. Tymczasem dokumenty rozliczeniowe za korygowany okres były sporządzone i wysłane do ZUS, co wynika też z protokołu pokontrolnego ZUS. Jak sobie poradzić z tym błędem?

Aby móc skorygować dokumenty rozliczeniowe przez PUE ZUS, muszą się one znajdować na koncie płatnika. W zakładce „Dokumenty w ZUS” w panelu płatnika są dostępne aktualne dokumenty zgłoszeniowe oraz dokumenty rozliczeniowe z ostatnich 17 mies. (miesiąc bieżący i 16 mies. wstecz). Chcąc skorygować deklaracje i raporty za wcześniejsze okresy, należy zawnieioskować o dokumenty archiwalne. Jeśli płatnik zacznie przygotowywać dokumenty korygujące w PUE, nie mając dokumentów korygowanych na swoim koncie, wyświetli się błąd krytyczny z kodem 66004001 i opisem jak wyżej. Oczywiście nie musi to oznaczać, iż dokumenty za dany okres nie zostały wysłane do ZUS, tylko że nie znajdują się na koncie płatnika. Błąd ten pojawi się także, jeżeli dokumenty rozliczeniowe nie zostały złożone. Wtedy trzeba je przesłać (w trybie złożenia, nie korekty).

Jeśli wiemy, że dokumenty były składane, możemy zamówić przez PUE dane archiwalne (nie mając co do tego pewności, można zawnieioskować o takie dane, a gdy dokumenty nie były składane, pojawi się komunikat o braku danych archiwalnych). Co ważne, zamawianie danych archiwalnych dotyczy tylko dokumentów rozliczeniowych. Nie można złożyć analogicznego zamówienia dla dokumentów zgłoszeniowych.

W celu zamówienia danych archiwalnych należy skorzystać z opcji „Zamów dane archiwalne” w zakładce „Dokumenty w ZUS” w panelu ePłatnik.

Płatnik oferuje możliwość zamówienia danych archiwalnych za cały wybrany rok lub za zdefiniowany zakres czasowy. Przy zamawianiu danych archiwalnych dla zakresu czasowego sprawdzane są daty zamówienia, tak aby okres zamawianych danych nie pokrywał się z danymi aktualnymi. Zamówienie może jednorazowo obejmować okres do 12 mies. Wyjątek stanowią dane dotyczące członkostwa w OFE.

Realizacja zamówienia na dane archiwalne odbywa się w trybie off-line – na dostęp do zamówionych danych użytkownik musi poczekać do 48 godz. (o czasie oczekiwania informuje komunikat, który wyświetli się przy składaniu zamówienia). Po zamówieniu danych płatnik otrzymuje na swoją skrzynkę z wiadomościami (Panel ogólny/Dokumenty i wiadomości/Wiadomości) komunikat potwierdzający złożenie zamówienia. Po zrealizowaniu zamówienia na tę samą skrzynkę przyjdzie komunikat o udostępnieniu dokumentów. Zamówione archiwalne dokumenty rozliczeniowe będą dostępne przez 30 dni w zakładce „Dokumenty w ZUS”. Po tym okresie zostaną usunięte z widoku. Wcześniej płatnik może je pobrać na dysk swojego komputera.

Aby móc wykonać korektę, należy w zakładce „Dokumenty w ZUS” wybrać opcję „Pobierz komplet rozliczeniowy”. Po zaznaczeniu właściwej deklaracji lub raportu pobierany jest cały komplet ze wszystkimi wcześniej wykonanymi korektami. Pobrane dokumenty będą udostępnione w widoku „Dokumenty wysłane”. W ten sposób zostają pobrane z systemu ZUS do bazy ePłatnik. Dopiero mając komplet rozliczeniowy w naszej bazie, możemy go skorygować.

W trakcie weryfikacji korekt archiwalnych dokumentów rozliczeniowych pobranych z systemu ZUS może się pojawić ostrzeżenie z kodem 69003704 i opisem „Deklaracja została wyliczona na podstawie raportów skierowanych do kontroli”. Nie blokuje to możliwości wysyłki dokumentów, informuje jedynie, że będą one weryfikowane przez pracowników ZUS w trakcie kontroli wewnętrznej (w ZUS, nie w siedzibie płatnika), co często się zdarza, gdy raporty korygujące różnią się podstawą wymiaru od korygowanych. Nie musi to oznaczać żadnych błędów w samym komplecie rozliczeniowym ani wiązać się z kontaktem z ZUS.

Kolejne ostrzeżenie, które może się pojawić przy korekcie, to ostrzeżenie z kodem 69003501 i opisem „W komplecie korygującym znajdują się powtó-

rzony raporty”. Gdy komplet rozliczeniowy zawiera kilka raportów, za kilku ubezpieczonych, a korygowana jest tylko część z nich, pojawi się ostrzeżenie o „powtórzonych raportach”, czyli takich, które zawierają taką samą treść jak komplet korygowany. Nie blokuje to możliwości wysyłki i nie oznacza, że w komplecie jest błąd.

Po wysyłce dokumentów zawsze warto pobrać je na dysk komputera, aby mieć do nich dostęp bez konieczności wnioskowania o dokumenty archiwalne z ZUS.

Mariusz Sobkowiak, certyfikowany specjalista ds. rachunkowości, księgowy w organizacji pozarządowej

● Nawet nieostateczna decyzja jest przeszkodą w stwierdzeniu braku zaległości podatkowej

US nie może wydać zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach, jeżeli wobec podatnika zostały wydane decyzje, z których wynikają zaległości podatkowe. Nie ma znaczenia, że podatnik odwołał się od nich lub nie nadano im rygoru natychmiastowej wykonalności.

Prawidłowość tego stanowiska potwierdził **NSA w wyroku z 23.04.2025 r. (I FSK 2462/21)**, podtrzymując dotychczasową linię orzecznictwą.

Sąd argumentował, że zgodnie z art. 212 Op organ podatkowy, który wydał decyzję ustalającą lub określającą wysokość zobowiązania podatkowego, jest nią związany od chwili jej doręczenia. Wniesienie odwołania nie niweczy tego skutku. W niczym nie zmienia bowiem ujawnionego i stwierdzonego wydaną decyzją stanu istnienia u podatnika zaległości podatkowych. Stan ten będzie istniał dopóty, dopóki decyzja ta będzie pozostawać w obrocie prawnym. To, że jest ona nieostateczna, nie ma przesądzającego znaczenia w procesie wydawania zaświadczeń.

Wcześniej podobny pogląd NSA wyraził m.in. w **wyrokach z 17.01.2023 r. (III FSK 1475/21), 20.10.2021 r. (I FSK 164/18), 9.03.2021 r. (III FSK 2509/21), 11.06.2019 r. (II FSK 2131/17) i 15.05.2018 r. (I FSK 1404/16)**.

Aleksander Woźniak

Więcej aktualnych wyroków w miesięczniku „Rachunkowość” w rubryce [Co nowego w orzecznictwie](#).

Łączymy Pokolenia Księgowych

KONGRES AMERYKAŃSKIEGO STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH

W dniach 2–5 sierpnia 2025 r. w Chicago odbywał się Doroczny Kongres Amerykańskiego Stowarzyszenia Księgowych (American Accounting Association). Oddział Wielkopolski w Poznaniu delegował do udziału Sylwię Rzepkę – Sekretarza Komisji ds. Współpracy z Zagranicą SKwP. Hasło przewodnie wydarzenia – „Odważnie budujemy naszą przyszłość” – stanowiło apel do środowiska zawodowego i akademickiego o aktywne kształtowanie przyszłości rachunkowości poprzez inspirowanie studentów, rozwój nowych obszarów działalności i współpracę na rzecz zmian. W ramach Kongresu odbyła się 18. Konferencja „Nauczanie i uczenie

się rachunkowości”, poświęcona najlepszym praktykom dydaktycznym, integracji nowoczesnych technologii, rozwijaniu krytycznego myślenia oraz wykorzystaniu sztucznej inteligencji (AI) jako narzędzia do edukowania i motywowania studentów.

Kluczowe zagadnienia omawiane w czasie konferencji obejmowały:

- generatywną sztuczną inteligencję,
- analizę danych i technologię,
- rewolucjonizowanie edukacji księgowej.

W USA podkreśla się, że generatywna inteligencja nie zastąpi solidnych podstaw rachunkowości. Może natomiast wspierać proces uczenia się, dawać szybką informację zwrotną, podsuwać przykłady, symulować rozmowy lub pomagać w analizie danych. Kładzie się nacisk na to, by studenci rozumieli, co AI potrafi, a czego nie. Amerykańscy wykładowcy przygotowali zestawy gotowych ćwiczeń do kursów wprowadzających do rachunkowości, na których studenci uczą się, m.in. jak zadawać właściwe pytania (tzw. prompt engineering), jak krytycznie oceniać odpowiedzi AI, jak łączyć AI z klasycznymi narzędziami (np. z Excelem). AI wspiera nauczanie analityki już od pierwszych kursów rachunkowości, co oznacza analizę dużych zbiorów danych, tworzenie wizualizacji w Excelu czy Power BI oraz łączenie klasycznych zagadnień rachunkowości z nastawieniem na dane (data mindset).

W praktyce oznacza to, że przyszli księgowi uczą się nie tylko prowadzenia ksiąg, ale także pracy z narzędziami cyfrowymi i przygotowania raportów menedżerskich. Dzięki temu uczelniane programy bardziej odpowiadają na potrzeby nowoczesnego rynku pracy. Amerykanie podkreślają, że AI niesie też ryzyka: możliwość błędnych odpowiedzi, obawy o plagiat i samodzielność studentów. Akcentuje się rozwijanie kompetencji etycznych, tak aby przyszli księgowi potrafili rozpoznawać granice dopuszczalnego wykorzystania AI i korzystać z niej w sposób odpowiedzialny i zgodny ze standardami zawodu. Wątpliwości budzi pytanie: czy technologia nie sflacy myślenia? Wielu wykładowców podkreśla, że AI przyspiesza naukę, ale nie zwalnia ze zdobycia wiedzy. Dlatego w dydaktyce coraz mocniej akcentuje się równowagę: AI ma wspierać krytyczne myślenie i umiejętność weryfikacji wyników, a nie prowadzić do ślepego zaufania technologii.

OPINIOWANIE AKTÓW PRAWNYCH

W okresie od 19 lipca do 20 sierpnia 2025 r. Zespół Ekspertów rozpoczął opiniowanie projektu z dnia 8 sierpnia 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wystawiania faktur.

W ww. okresie wniesiono uwagi do:

1. Projektu z dnia 12 czerwca 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie postępowania kwalifikacyjnego na biegłych rewidentów oraz ubiegania się o uprawnienie do atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.
2. Projektu z dnia 4 sierpnia 2025 r. ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw.
3. Projektu z dnia 29 lipca 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie przypadków, w których nie ma obowiązku wystawiania faktur ustrukturyzowanych.
4. Projektu z dnia 18 lipca 2025 r. ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

148. tyle osób liczy Zespół Ekspertów SKwP

Eksperci opiniują akty prawne, sygnalizują problemy z praktyką rachunkowo-podatkową i dzielą się wiedzą podczas konferencji, webinarów oraz innych branżowych wydarzeń Stowarzyszenia.

Ponadto, uwag nie wniesiono do:

1. Projektu z dnia 10 lipca 2025 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług.
2. Projektu z dnia 24 lipca 2025 r. ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw.

3. Projektu z dnia 29 lipca 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania.
4. Projektu z dnia 28 lipca 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie norm szacunkowych dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej.
5. Projektu z dnia 30 lipca 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedłużenia terminu do wpłaty przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych podatku należnego od dochodów z niezrealizowanych zysków.
6. Projektu z dnia 13 sierpnia 2025 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.
7. Projektu z dnia 12 sierpnia 2025 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Ministerstwo Finansów zaprosiło SKwP do udziału 28 sierpnia w warsztatach w ramach projektu „Przegląd przepisów z zakresu rewizji finansowej”. Stowarzyszenie delegowało trzech przedstawicieli.

Słownik nowoczesnego KSIĘGOWEGO

SPRAWIEDLIWOŚĆ ALGORYTMICZNA (ANG. ALGORITHMIC FAIRNESS)

Koncepcja etyczno-technologiczna odnosząca się do projektowania, trenowania i stosowania systemów sztucznej inteligencji w sposób zapewniający równe traktowanie jednostek oraz grup społecznych, eliminację systemowych uprzedzeń zakodowanych w danych, transparentność procesów decyzyjnych i odpowiedzialność za skutki działania algorytmów. Sprawiedliwość algorytmiczna ma chronić użytkowników przed nieuczciwymi i stronniczymi decyzjami sztucznej inteligencji.

DOROCZNA KONFERENCJA SKwP

Konferencja „Cyfrowy księgowy 2.0: jak cyfryzacja zmienia rachunkowość i podatki” to jedno z najważniejszych wydarzeń dla księgowych i specjalistów rachunkowości. Spotkajmy się 8–9 października 2025 r. w Warszawie (Hotel ARCHE Krakowska) lub online.

W programie m.in.:

- Księgowi a cyberbezpieczeństwo,
- Cyfryzacja w VAT i obowiązkowy KSeF,
- Rozliczenia podatku dochodowego w erze cyfryzacji.

ZAREJESTRUJ SIĘ
NA KONFERENCJĘ
**CYFROWY
KSIĘGOWY 2.0**

REJESTRACJA na konferencję: cyfrowyksięgowy.skwp.pl

Ciekawostka CZY WIEDZIAŁEŚ?

EDUKACJA W DZIEDZINIE AI

W Pekinie od września 2025 r. zajęcia ze sztucznej inteligencji (AI) staną się obowiązkowe w szkołach podstawowej i średniej (w wymiarze co najmniej 8 godzin rocznie). Chiny inwestują około 100 mld dolarów, by umocnić swoją pozycję światowego lidera

w dziedzinie AI. Tymczasem w Abu Zabi powstała pierwsza na świecie uczelnia w całości dedykowana AI (Mohamed bin Zayed University of Artificial Intelligence), oferująca studia na poziomie licencjackim, magisterskim i doktoranckim.

ZOSTAŃ MISTRZEM SZACHOWYM

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce i Polska Izba Biegłych Rewidentów (PIBR) po raz drugi łączą siły, by w atmosferze rywalizacji i pasji do królewskiej gry integrować środowisko zawodowe.

Areną tego wyjątkowego wydarzenia będzie Łódź, gdzie w dniach 20–21 września 2025 r. odbędą się II Indywidualne Mistrzostwa Polski Księgowych i Biegłych Rewidentów w Szachach, a także Ogólnopolski Turniej o Puchar Dwóch Prezesów.

Patronat nad wydarzeniem objęli: dr hab. Stanisław Hońko, Prezes SKwP oraz Kamil Jesionowski – Prezes PIBR.

Rejestracja i dodatkowe informacje: www.szachy-ksiegowych.pl

Księgowa Laura zauważyła, że jej koleżanka zaksięgowwała otrzymaną od klienta zaliczkę na przyszłą dostawę. W księgach ujęła ją jako przychód ze sprzedaży oraz naliczyła od niej VAT należny.

Co Laura powiedziała swojej koleżance na temat wykonanych przez nią operacji?

Osoba, która udzieli poprawnej odpowiedzi i prześle ją na adres: nawigator@skwp.pl, otrzyma nagrodę książkową. Poprawna odpowiedź na zagadkę z numeru sierpniowego: w księgach ujmowano amortyzację. Poprawnej odpowiedzi udzieliła **Pani Laura** z OO SKwP w Lublinie, która jest bohaterką zagadki z tego numeru.

Gratulujemy!

MIĘDZYNARODOWY KONGRES BIUR RACHUNKOWYCH W KIELCACH

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce objęło patronatem **VI edycję Kongresu Biur Rachunkowych MKBR**, która odbędzie się w dniach 30 września – 1 października 2025 r. w Centrum Kongresowym Targów Kielce.

To jedno z najważniejszych wydarzeń branżowych, które w tym roku odbędzie się pod hasłem „Podróż w czasie”, nawiązującym do 530-lecia zasady podwójnego zapisu, którą opisał Luca Pacioli w dziele *Summa de arithmetica*.

W programie Kongresu:

- eksperckie prelekcje i debaty o przyszłości zawodu, cyfryzacji i sztucznej inteligencji,
- warsztaty i rundy stolikowe z zakresu zarządzania, prawa, AI, marketingu i nowych technologii,
- strefa wystawiennicza z innowacyjnymi rozwiązaniami dla biur rachunkowych,
- networking oraz wieczorny bankiet branżowy.

Oferta specjalna dla członków SKwP!

- bilet BASIC już od 179 zł (zamiast 349 zł),
- bilet STANDARD od 279 zł (zamiast 449 zł),
- bilet PREMIUM od 600 zł (zamiast 750 zł).

Aby skorzystać z rabatu, należy wpisać kod dostępnym członkom SKwP.

Link do wydarzenia i zniżek: Oferta specjalna!

- ◇ Masz pasje i zainteresowania, które nadają Twojemu życiu koloryt?
- ◇ Działasz na rzecz innych?
- ◇ Łączysz pracę w księgowości z tym, co Cię inspiruje w życiu?

Jeśli jesteś członkiem SKwP i chciał(a)byś opowiedzieć o swoim zaangażowaniu społecznym, działaniach lub hobby wykraczających poza codzienną pracę, napisz do nas!

Chcemy przedstawiać ludzi z naszej społeczności – pełnych energii emerytów, kreatywnych studentów, ambitnych właścicieli biur rachunkowych oraz inspirujących dyrektorów finansowych.

Liczy się pasja, liczy się pomysł na życie.

Twoje życie może się stać inspiracją dla innych....

Napisz do nas na adres: nawigator@skwp.pl

CZEKAMY NA TWOJĄ OPOWIEŚĆ!